

СИЛАБУС	НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ЛІСОЕКПЛУАТАЦІЇ	
SYLLABUS	EDUCATIONAL PRACTICE FROM FOREST EXPLOITATION	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	НП.9	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	20	Аграрні науки та продовольство Agricultural sciences and food ☐
Спеціальність Field of Study	205	Лісове господарство Forestry
Освітня програма Degree Programme	Лісове господарство Forestry	

Силабус освітньої компоненти навчальної практики „Лісоексплуатація” для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство». Березне НСІ 2023.10 ст.

ОП на сайті інституту: <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/471/-----2022-.pdf>

Розробник силабусу Микола ДМИШУК старший викладач кафедри лісівництва

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Завідувач кафедри Івашинюта С.В
кандидат сільськогосподарських наук,

(підпис)

Керівник (гарант) ОП: Фізик І.В
.кандидат сільськогосподарських наук, доцент

(підпис)

Схвалено науково-методичною радою з якості НСІ
Протокол № 1-2023 від “01” вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості НСІ: Фізик І.В.
кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

(підпис)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
ОСНОВИ ЛІСОЕКСПЛУАТАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Лісове господарство</i>
Спеціальність	<i>205 «Лісове господарство»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3-4 рік навчання, 6-8 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредитів ЄКТС</i>
практика:	<i>36 год. – денна форма, 12 год. -заочна форма</i>
Самостійна робота	<i>54 год.- денна форма, 78 год. –заочна форма</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Лектор

Микола ДМИШУК, ст. викладач кафедри лісівництва

Профіль на сайті інституту

Микола ДМИШУК
<https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/struktura-lis/kafedra-lis/kolektyv-kafedry-lisivnytstva/dmyshuk-mykola-demianovych>

Як комунікувати

email: m.d.dmyshuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Кваліфікаційною характеристикою бакалавра лісового господарства передбачено знання питань комплексного і раціонального використання лісових ресурсів, вміння здійснювати контроль за дотриманням правил рубок, забезпечувати раціональне використання і технічне обслуговування основного та допоміжного технологічного обладнання, що використовується для виконання лісозаготівельних робіт.

Навчальна практика з дисципліни «Основи лісоексплуатації» має за мету поглибити і розширити знання з технології сучасного лісозаготівельного виробництва, лісохімії, первинної та поглибленої переробки
деревини.

За період практики студенти 4 курсу НС НУВГП спеціальності «Лісове господарство» закріпили теоретичні знання, щодо приймання лісосік, складання карти технологічного процесу її розроблення, проведення підготовчих та допоміжних робіт, звалювання дерев, очищення дерев від гілок, розкряжування хлестів на сортименти, трелювання, сортування і відвантажування лісопродукції. Студенти ознайомилися із будовою лісозаготівельних машин та механізмів, технологією розробки лісосік та пасік, засвоїли правила

техніки безпеки при виконанні лісозаготівельних робіт, відпрацювали прийоми виконання окремих операцій на лісосіці, верхньому складі, провели хронометраж основних операцій. Ознайомилися з роботою нижнього складу та деревообробного цеху. При здачі заліку студент повинен: знати вимоги правил охорони праці при виконанні лісозаготівельних робіт, існуючі правила та вимоги при прийманні лісосіки до рубки; скласти технологічну карту на розроблення лісосіки; з'ясувати склад та обсяг підготовчих та основних робіт. Усі студенти отримали позитивні оцінки за результатами захисту звітів із практики.

Мета дисципліни – Навчальна практика з основ лісоексплуатації є обов'язковим видом навчальної діяльності студентів на лісогосподарському факультеті. Її мета навчити студентів практичним навичкам виконання комплексу лісозаготівельних робіт, правилам охорони праці.

Завдання даного курсу – Під час практики студентам необхідно досягнути наступних результатів:

- знати чинні правила та вимоги під час приймання лісосік у рубку;
- володіти особливостями розробки технологічних карт та оформлення іншої необхідної документації;
- володіти практичними навичками виконання комплексу лісозаготівельних робіт та роботи з транспортними засобами;

Обсяг та організація роботи

Відповідно до навчального плану на виконання програм практики з основ лісоексплуатації відводять 136 академічні години. Практика триває один календарні тиждень у лісництвах і деревообробних цехах, де виконують лісозаготівельні та нижньо-складські роботи.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://md.lis.institute/course/view.php?id=87>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Передумови вивчення забезпечують навчальна дисципліни: у лісництвах і деревообробних цехах, де виконують лісозаготівельні та нижньо-складські роботи.

Компетентності

ЗК 2 формування у студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» знань про методи, способи, структуру і режими операційних та комплексних процесів лісозаготівельних робіт, закономірності їх функціонування в конкретних природно-виробничих умовах; сучасні та перспективні системи машин і обладнання для механізації і машинізації основних, додаткових і допоміжних операцій при заготівлі дерев чи первинному обробленні лісоматеріалів на лісових складах;

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. 8.

ЗК8Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних джерел.

ФК11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого,на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства,особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПРН 3. Застосовувати знання та навички із загальної та професійної підготовки для вирішення виробничих завдань;

ПРН 5. Виявляти, узагальнювати і вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності, та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу;

ПРН 6. Комбінувати поєднання різних технологічних прийомів для вирішення типових професійних завдань;

ПРН 7. Застосовувати методи і технології створення лісових культур для цілей лісовідновлення та лісорозведення;

ПРН 8. Використовувати методи збирання інформації в галузі лісівництва, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого виробничого завдання;

ПРН 10. Володіти технологіями і методиками ведення лісового господарства;

ПРН12Володіти методами організації лісогосподарського виробництва від польових вимірювань до реалізації готової продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом.

Структура та зміст освітнього компонента

Навчальна практика.36 год.-денна форма; 12год.-заочна форма навчання.

Методи та технології навчання	Навчальна практика у лісництвах і деревообробних цехах, де виконують лісозаготівельні та нижньоскладські роботи.
-------------------------------	--

Засоби навчання	Виробничі об'єкти, система лісозаготівельних машин, механізмів і обладнання, мультимедійне обладнання, комп'ютерна техніка для опрацювання практичних завдань, пошук та аналіз інформації в мережі Інтернет.
ЗАНЯТТЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	
Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Змістовний модуль №1	
Тема 1. Загальні питання лісоексплуатації	
Навчальна практика.-денна ф.- 6 год. Сам.роб. – 9год. Заочна ф.- 2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]	Охорона праці на лісосічних та нижньоскладських роботах. Вивчення правил охорони праці та виробничої санітарії під час виконання лісозаготівельних робіт. Приймання лісосік. Вивчення чинних правил та вимог під час приймання лісосік у рубку: а) перевірка меж (візирів) лісосіки та кутових стовпців; б) перевірка плану лісосіки в натурі; в) перевірка результатів переліку дерев; г) визначення загального запасу деревини на лісосіці та виходу ділової деревини; д) перевірка правильності віднесення окремих дерев до певних категорій; є) перевірка правильності визначення таксаційних ділянок та встановлення для них розряду висот і грошового оцінювання; ж) визначення площі та кількості підросту, що підлягає збереженню; з) складання акта приймання лісосіки.;
Тема 1. Загальні питання лісоексплуатації	
Навчальна практика.-ден ф.- 6 год. Сам.роб. – 9год. Заочна ф.- 2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]	Складання карти технологічного процесу та наряд-завдання на розробку лісосіки за існуючими на підприємстві формами Підготовчі та допоміжні роботи на лісосіці, склад та призначення підготовчих робіт, розрахунок потреби у людино-днях.
Тема 2.Звалювання дерев.	
Навчальна практика.-денна ф.- 6 год. Сам.роб. – 9год. Заочна ф.-	Звалювання дерев. Ознайомитись і описати чинні на підприємстві способи та прийоми звалювання дерев. Машини, обладнання. Вивчити правила звалювання прямостоячих,похилих,небезпечних і дерев на схилах

<p>2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]</p>	<p>а) підготовка деревдо звалювання; б) головні параметри під час виконання звалювання підготовка робочого місця, підпил, недопил, головний різ,зіштовхування та інше); в) брати участь у звалюванні дерев;</p>
<p>Тема 3-4 Трелювання деревини. Очищення дерев від гілок та відвантаження деревини</p>	
<p>Навчальна практика.-денна ф..- 6 год. Сам.роб. – 9год. Заочна ф.- 2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]</p>	<p>Трелювання дерев, хлестів та сортиментів. Вивчити технологію трелювання тракторами з чокерним та безчокерним обладнанням. Головні лісотехнічні вимоги під час трелювання. Участь у виконанні вказаних операцій Очищення дерев від гілок. Відпрацювати технологічні способи очищення дерев від гілок ручним інструментом. Ознайомлення з механізованими методами очищення дерев від гілок. Участь у виконанні вказаних операцій Розкрязування хлестів на сотрименти. Відпрацювати основні способи виконання робіт під час розкрязування ручним інструментом. Вивчити правила та обобливості розмітки хлестів із метою отримання найбільшого виходу ділових сортиментів</p>
<p>Тема 5-7.Лісові склади. Розвантаження, штабелювання та відвантаження деревини на нижньому складі</p>	
<p>Навчальна практика. Денна форма– 6 год. сам.роб. – 9 год Заочна форма - 2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]</p>	<p>Сортування круглих сотриментів. Участь сортуванні круглих лісоматерівалів, маркування та облік. Нижньоскладські роботи та цехи деревообробки. Ознайомлення з роботами, які виконуються на нижніх складах та деревообробних цехах, їх організацією та засобами механізації.</p>
<p>Змістовний модуль №2</p>	
<p>Тема 8. Сухопутний транспорт лісу.</p>	
<p>Навчальна практика.-денна ф..- 6 год. Сам.роб. – 9год. Заочна ф.- 2год.сам.роб.-13год. Література [1-2-3-4-5]</p>	<p>Практичне знайомство з основними елементами лісовозних автомобільних доріг, земельне полотно, форма земельного полотна. Дорожні покриття. Штучні споруди. Практичне знайомство з тяговим і причіпним складом лісовозних автомобільних доріг.</p>
<p>Форми та методи навчання</p>	
<p>За період навчальної практики студенти 4 курсу НСІ НУВГП</p>	

спеціальності 205 «Лісове господарство» закріплюють теоретичні знання, щодо приймання лісосік, складання карти технологічного процесу її розроблення, проведення підготовчих та допоміжних робіт, звалювання дерев, очищення дерев від гілок, розкрязування хлестів на сортименти, трелювання деревини, сортування, штабелювання і відвантажування лісопродукції.

Студенти ознайомлюються із будовою лісозаготівельних машин та механізмів, технологією розробки лісосік та пасік, засвоюють правила охорони праці при виконанні лісозаготівельних робіт, відпрацьовують прийоми виконання окремих операцій на лісосіці, верхньому складі, проводять хронометраж основних операцій. Ознайомлюються з роботою верхнього і нижнього складу та деревообробного цеху.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

-бензомоторна пилка « Дніпро М »;звалювальна лопатка,клини,ручна лебідка,чокера;

-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;

-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;

-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчальної практики

Для досягнення цілей та завдань навчальної практики здобувачам потрібно засвоїти практичний матеріал та здати практичні навички основних лісозаготівельних операцій, а також вчасно

виконати та захистити звіт по практиці . В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: – 60 балів - за вчасне виконання і захист звіту по навчальній практиці та інших поточних завдань (самостійна робота), що становить поточну складову оцінки; – 40 балів – залікова оцінка по навчальній практиці.

Всього 100 балів. Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НСІ НУВГП:

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість отримати додаткові бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до підготовки і публікації тез та наукових статей.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1.Шкіря Т.М. Технологія і машини лісосічних робіт. – Львів: Український державний лісотехнічний університет, «Тріада плюс», 2003. -352 с.

2.Шкіря. Т.М. Машини та обладнання лісосічних і лісоскладських робіт. Підручник. – Львів: Тріада Плюс, 2005. – 436 с.

3.Ковальчук Н.П. К 56 Технологія лісозаготівлі та лісового господарства: Навч. посібник. - Луцьк.: Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2014. – 210 с.

4.. 02-59 Навчальний посібник дтя самостійного вивчення програмного матеріалу з дисципліни <Основи лісоексплуатації та транспорту лісу> для студентів спеціальності 205 Лісове господарство. М.Д.Дмишук. - Березне : НСІ НУВГП, 2018. - 53 с.

5 02-51Методичні вказівки до виконання лабораторно-практичних робіт з курсу «Основи лісоексплуатації та транспорт лісу» для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство». / М.Д.Дмишук, - Березне : НСІ НУВГП, 2018. - 86 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Управління відходами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/timeline/Vidhodi-ta-nebezpechni-rechovini.html>

3. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>

4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44).[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/> 5. Всі навчально-методичні матеріали (силабус, методичні вказівки, презентації, контрольні питання) вільно доступні на сторінці навчальної дисципліни в Навчальній платформі НУВ

5. www.menr.gov.ua - сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.

6. www.rada.gov.ua- законодавство на сайті “Верховної Ради України”.